

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 13 marca 2018 r.

Poz. 1200

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.41.2018.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 6 marca 2018 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875, poz. 2232, z 2018 r., poz. 130)

stwierdzam nieważność

§ 2 pkt 2 w zakresie wyrazów „*oraz podmioty faktycznie władające nieruchomościami, działające na podstawie pisemnej umowy, mające obowiązek realizować obowiązki w zakresie utrzymania czystości i porządku*” oraz **§ 15** uchwały Nr XXXIX/600/18 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg*.

Uzasadnienie

W dniu 30 stycznia 2018 r. Rada Miasta Kołobrzeg podjęła uchwałę Nr XXXIX/600/18 w sprawie uchwalenia *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg*.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym *rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy*. Z kolei, ust. 2 cytowanego przepisu wskazuje, iż *regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:*

- 1) *wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:*
 - a) *prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a,*
 - b) *uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,*
 - c) *mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;*

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 z późn. zm.).

- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
- a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) (uchylony)
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto, nie mogą naruszać granic delegacji ustawowej. W związku z tym, bezspornym pozostaje fakt, iż regulamin utrzymania czystości i porządku nie może wykraczać poza materię przewidzianą w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przepis ten stanowi bowiem delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą zostać unormowane w uchwale rady gminy. Nie przyznaje on kompetencji organowi stanowiącemu gminy ani do uchwalania aktów prawa miejscowego obejmujących zagadnienia inne niż wymienione w cyt. przepisie, ani też rada nie może formułować pojęć w inny sposób niż czyni to ustawodawca.

Poczynienie powyższych uwag ma istotne znaczenie w przedmiotowej sprawie, ponieważ uchwalony przez Radę Miasta Kołobrzeg Regulamin w części nie spełnia wszystkich omówionych wyżej wymogów.

W § 2 Regulaminu Rada Miasta Kołobrzeg zawarła definicję pojęć użytych w Regulaminie. W ocenie organu nadzoru definicja pojęcia „właściciela nieruchomości” przyjęta w § 2 pkt 2 przedmiotowej uchwały ma odmienne brzmienie od definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W rozumieniu definicji ustawowej właścicielami nieruchomości są także współwłaściciele, użytkownicy wieczysti oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością.

Tymczasem, Rada w kwestionowanej regulacji postanowiła, że *ilekroć w regulaminie jest mowa o właścicielu nieruchomości – należy przez to rozumieć także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych, oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością, oraz podmioty faktycznie władające nieruchomością, działające na podstawie pisemnej umowy, mające obowiązek realizować obowiązki w zakresie utrzymania czystości i porządku.*

W § 15 Regulaminu, Rada zawarła zapis, iż *organizatorzy imprezy masowej są zobowiązani do wyposażenia miejsca, na którym ona się odbywa minimum w jeden pojemnik 120l na 100 osób uczestniczących w imprezie oraz w szalety przenośne w ilości minimum jeden szalec na 150 osób uczestniczących w imprezie, jeżeli czas jej trwania nie przekracza 4 godzin; jeżeli jest on dłuższy ilości te należy zwiększyć o 50% w stosunku do podanych*

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze późn. zm.).

wyżej, na każde następne 4 godziny trwania imprezy; organizatorzy imprezy są zobowiązani zawrzeć umowy z przedsiębiorcami na dostarczenie pojemników i szaleatów oraz opróżnienie i uprzątnięcie ich.

Zdaniem organu nadzoru, organizatora imprezy masowej nie można uznać za właściciela nieruchomości w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Organizatorzy imprez masowych nie należą też do podmiotów wymienionych w art. 5 ust. 2-4, na które cyt. ustawa wprost nakłada określone obowiązki z zakresu utrzymania czystości i porządku. W rezultacie przepis w takim brzmieniu powoduje ingerencję w stosunki cywilnoprawne, których treść kształtowana jest w drodze umowy cywilnoprawnej. Obowiązki organizatorów imprez masowych określa ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych³⁾, a zatem nie zachodzi konieczność ich ustalania w drodze aktu prawa miejscowego i nie ma ku temu podstaw prawnych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w postaci odpowiedniego upoważnienia⁴⁾.

Mając na względzie powyższe, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji **§ 2 pkt 2** w zakresie wyrazów „*oraz podmioty faktycznie władające nieruchomościami, działające na podstawie pisemnej umowy, mające obowiązek realizować obowiązki w zakresie utrzymania czystości i porządku*” oraz **§ 15** uchwały Nr XXXIX/600/18 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg* uznać należy za istotnie naruszające przepisy prawa, w szczególności art. 2 ust. 1 pkt 4 i art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, stąd też, stwierdzenie ich nieważności jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA

³⁾ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1160 z późn. zm.).

⁴⁾ Wyrok NSA z dnia 10 listopada 2009 r., sygn.. akt II OSK 1256/09.